

ТЫЗЭКЬОТМЭ – ТЫЛЪЭШ!

1923-рэ ильзым
Гъэтхалэм
Къыщчегъэжъагъэу къыдэкъы

Адыгэ макъ

Голос
адыга

№ 118 (21607)

2018-рэ ильзим

БЭРЭСКЭЖЬЙИ

БЭДЗЭОГЪУМ и 11

ОСЭ ГЪЭНЭФАГЪЭ ИЭП

Къыхэтутыгъэхэр ыкъи
нэмэгдэхэр
тисайт ижүүлэцээтийн

WWW.ADYGVOICE.RU

Адыгэ Республикэм и Правительствэ игъэзет

Лэжьыгъэм илухыжын ыкъэм фэкуагъ

Адыгэ Республикэм и Лышхъэу Къумпыл Мурат муниципальнэ образованиеу «Шэуджэн районим» тигъуасэ щылагъ. Унэе предпринимателэу Андрей Нарожнэр зипэшэ мэкъумэш хъызмэтшаплэм республикэм ипащэ екъоллагъ, бжыхасэхэм ялухыжынкэ мыш юфшэнэир зэрэзэхищэрэм, гъэхагъэу ышыхэрэм зашигъэгъозагъ.

Аш игъусагъэх АР-м и Лышхъэрэ министрэхэм я Кабинетрэ я Администрации ипащэ Тхакуушина Мурат, Адыгейим мэкъумэшчимкэ иминистрэу Юрий Петровыр, ыпшээгээ зигугуу къэтшыгъэ муниципалитетим иадминистрации ипащэ Аулъэ Рэшьидэ.

Шэуджэн районыр штэмэ, лэжьыгъэм икъэгъэкъын мэкъумэш предприяти 8-рэ мэкъумэш-фермер хъызмэтшаплэм 111-рэ фэгъэзагъэх. Мы ильзым коц культурэ зэфэшхяфхэр зыщырапхыгъэ гектар 16850-рэ ыкъи рапс гектар 335-рэ ялухыжынэу щыт. Аш щыщэу гектар 12100-р — бжыхъэс коц, 2110-р — хъэ, гектари 150-р — тритикалий. Мэкъугъум и 10-м ехъулэу коц культурэхэр гектар мин 14,4-м ащаухыжыгъ. Коц тонн мин 66,2-рэ къахыжыгъ, зы гектарын гуртымкэ центнер 46,1-рэ къытыгъ. Хъэм ялухыжын районым щаухыгъ, зэкэмки тонн мини 8,6-рэ аложыгъ, зы гектарын центнер 41-рэ къырахыгъ. Гектар 335-м щырапхыгъэ рапсыри ялухыжыгъ, тонн 606-рэ къахыжыгъ, зы гектарын центнер 18 къытыгъ. Джырэ уахтэм коц гектар мин 12,1-рэ е процент 83-рэ

(Икъех я 2-рэ нэклүб. ит.)

Ащаухъумэх

Ильз къес гъемафэр къызшихъэрэм бамыкхэр гъекодыгъэнхэмкэ юфтихъэбзэ гъэнэфагъэхэр къалэу Мыеекъуапэ щызэрахъэх.

Мы ильзым Мыеекъуапэ имээрэу Андрей Гетмановым пшээрыль зэрафишыгъэм тетэу квадрат метрэ мин 30 фэдиз хьоу къэлэ гъэлсэфылэ паркым ыубытэрэ чыгылэр амал гъэнэфагъэу

щылхэмкэ обработкэ ашыгъ. Анахъэу анаэ зытырагъэтэгъэр гъесэнэгъэ зыщарагъэгъотырэ организациехэр ары. Еджэлэ 17-у гъэмэфэ лагерхэр зыщызэхащаагъэхэр, кілэцыкъу

ыгъылэ 41-рэ аш къыхиубытагъ.

Джащ фэдэу былымэхьо фермэхэр дезинфекции ашыгъэх, былымышхъэ 700-м ехъу бамыкхэр агъялэнхэм фытегъэ-

псыхъэгъэ амалхэмкэ обработкэ ашыгъэх.

Къэбар жъугъэм иамалхэр къызыгъэфедэхээ, мы лъеныхыкъомкэ зэрэзеклощхэ шынкээр агу къагъэкъыкъы. Чыюопсым

ичылэ зэфэшхяфхэм защагъэпсэфы зыхыкъэ, бамыкхэр къямыцэхэмкэ шэпхъэ гъэнэфагъэхэр зыщагъэгъупшэхэ хъущтэп, къытыгъ къэлэ администрацием ипресс-къулыкъу.

ЛЭЖЫҮГҮЭМ ИЛУХҮҮЖҮҮН ҮКІЭМ ФЭКІУАГЬ

(Икіеух).

аложыгъ. Зэкіемки тонн мин 56,9-рэ къахыжыгъ, зы гектарым гуртымкі центнер 47-рэ къытыгъ.

Андрей Нарожнэр зипэцэх хъязмэтшаплээм зэкіемкі чыгу гектар 580-рэ фэдиз ыыыгъ, аш щыщэу гектар 337-рэ бжыхъасәхәм ателъытагь. Коцыр — гектар 298-рэ, хъэр — гектар 39-рэ. Республикаим ипащэ зэрәщагъэзогъемкі, мекъуогъум и 10-м ехүлэп хъэр зэкія яхыжыгъ, лэжыгъ тонн 211-рэ къахыжыгъ, зы гектарым центнер 54,1-рэ къытыгъ. Коцыр зыщирхыгъем игектар 258-рэ е процент 86-рэ яхыжыгъ, зэкіемки тонн 1574-рэ къахыжыгъ, зы гектарым гуртымкі центнер 61-рэ къытыгъ. Коц лъэпкъеу «Юка» зыфиорэмрэ репродукциеу «Элитэмрэ» зыщирхыгъем гектар 40-рэ яхыжынену къапышылъ. Аужырэ шапхъәхәм адиштерэ комбайнитуме лэжыгъер аложы.

АР-м и Лышхъэр ылъегъум осөшү фишыгъ, лэжыгъем илухыжын фэгъэзэгъе пстэуми афэрэзагь. Республикаим щыщирхыгъе бжыхъасәм ипроцент 85-рэ фэдизир джырэ уахтэм зэраложыгъер ыкыадре къенагъер мы тхамафәм къыкъоц аухыжын гухель зэрэшылрэспубликәм ипащэ хигъэунэфыкъигъ.

Мы тхамафәм бжыхъасәхәм яхыжын тиухынир тишишьеиль шъхъа. Мэзитум къыкъоц ошх тэрэз зэрэшмылагъем иягъе къизэрэкъоцтыри дэгъоу къидгурело. Ом изытует уигъэрэзэнену зэрэшмытгъем къихъэйкъе тигъэгъазэм, натрыфым, соем алъэнкъоц чэнагъэхәр тиэштих. Арышь, чыгулэжхәм іэпүйэгъ тафхъун фае. Ашкъе федеральне гупчэм тыщегулы, джащ фэдэу Урысыем и Мекъумәш банк амалеу къытыхэрэри къызфедгъэфедштих, — къыуагь Къумпил Мурат.

Министрэ Юрий Петровым

къызэриуагъемкі, лэжыгъе аложыгъер джырэ уахтэм лубъэкъынр федеп, аш ыуасэ къидэкъофе эжэштих. Джащ фэдэу мекъумәш хъязмэтшаплэхм агъэфедэгъе гъэстыныпхъем (соляркэм) пэуагъхъээз ахщэм тельытагъеу субсидиехэр афызэкъагъекъожыщтих.

Бжыхъасэр зыщирхыгъе гектар мини 102,5-рэ Адыгэим щыщирхынену щыт. Аш щыщэу коцыр — гектар мин 87,5-рэ, хъэр — гектар мини 9,9-рэ, тритикалиер — гектар мин 0,59-рэ. Мекъуогъум и 10-м ехүлэп гектар мин 79,2-рэ аложыгъ. Коц тонн мин 359,6-рэ къахыжыгъ, зы гектарым гуртымкі центнер 45,4-рэ къытыгъ. Хъэм илухыжын аухыгъ, лэжыгъе тонн мин 42,1-рэ къирахыгъ. Рапсым иугъоижыни зэрифшүашау зэшүахыгъ. Хъязмэтшаплэ пэрытхэм зы гектарым гуртымкі центнер 60 — 70-рэ къирахыжы. Бжыхъасәхэм яхыжын комбайнэ 507-рэ, хыльээзече автомобиль

635-рэ фэгъэзагъэх. Мы юфшэнэр заухырэм ыуж техникэр губгъохэм архыащт, 2019-рэ ильэсүм тельытэгъе лэжыгъер рапхыным чыгур фагъэхъазыщт, ар ажъощт.

ТХАРКЬОХЬО Адам.

Сурэтхэр А. Гусевым тырихыгъэх.

Я 4-рэ Йофхъабзэ зэхащагъ

ВОС-м къалэу Мыекъуапекъе ичыплэ организациеу хъафизэхәм атегъэпсыхъэгъе Адыгэ Республике библиотекэмрэ джырэблагъе зэдэзэхажэгъе йофхъабзээр хэгъэгум и Закон Шыхъаэ — Конституцие зэрагъэфедэрэм фэгъэхъыгъагъ.

Йофхъабзээм хэлэжъагъэх Адыгэ Республикаим и Къэралыгъо Совет — Хасэм хэбзэгъеуцунымкі, чыплэ зыгъэорышлэжъынм илофыгъохемкі и Комитет итхаматэу Александр Лобода, Адыгэ Республикаим и Къэралыгъо Совет — Хасэм и Комитет иупчлэжъэгъу шхъаэу Къэрэлэбэнэ Джантагъ, юридическэ шэнгыгъэхемкі кандидатэу, Адыгэ къэралыгъо университетым конституционнэ, административнэ правэмкі икафедрэ ипащэу, до-

центэу Дзыбэ Сайдэ, Адыгэ Республикаим и Лышхъэрэ Адыгэ Республикаим иминистрэхэм я Кабинетрэ я Администрации иекъоц политикэмкі и Гъэорышланлэу хабзэм ифедеральнэ къулыкъухэм зэдэлжъенэгъе адзыилем иупчлэжъэгъу шхъаэу Сергей Митусовыр, Адыгэ Республикаим йофшэнэмрэ социальнэ хэхъонгыгъемрэ и Министерствэ иотдел ипащэу Браукъо Валерий.

Зэукилэхэм хэлэжъагъэхем Урысыем и Конституции зэрэзэх-

тъэуцуагъэр къафалотагъ, Урысыем ихэвзэгъеуцугъехэм, зипсаунгыгъекъ щыкъларгъ зиэхэм яфитынгъэхэр къеухумгъэнхэм яхыгъе яфитынгъэхэр къеухумгъэнхэм дунэе конвенцииу 2012-рэ ильэсүм Урысыем ыухэсгыгъэм зэрэдшитэрэр, СССР-м хахъэштыгъе хэгъэгүхэм я Конституциехэм сэкъатныгъе зиэхэм яхылгагъеу артырэ зэрагъашэ ашлонгъоу

упчлэхэр къатыгъагъэх. Хъафизэхэу ежь-ежырэу зылапэ къэзидэжъын зымылъэкхэрэм факсимилем игъэфедэнкъ къинигъохэр къаззерафыкъохырэм итугъу зэлукъем къышашыгъ.

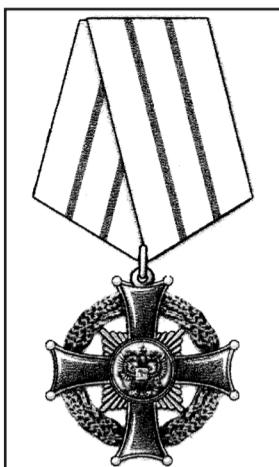
Зэукилэхэм икъеухым АРСБС-м иметодикэ-библиографический отдел ипащэу Наталья Черных зэрэхигъеунэфыкъыгъэмкі, правовой шленгыгъе защарагъэгъотыгъе йофхъабзэи З мыгъе зэхащагъ, мыр яплэнэрэу щыт. Къалэу Мыекъуапэ участковэ инспекторхэм якъулыкъу ило-

фыш, щэфакъохэм яфитынгъэхэр къэзийхумэрэ консультационн гупчэм ипащ, Урысыем и Сбербанк илъыкъу, Мыекъуапэ ипрокурор илэпүйэгъу ары сэкъатныгъе зиэхэм яупчлэхэм ыпекъе джэуап къязытыхъягъээр. Наталья Черных зэукилэхэм къыхэлэжъэгъе пстэуми зэрэфэрэзэр, талэки аш фэдэ йофхъабзэхэр зэрэлъагъектощхэр къыуагъ.

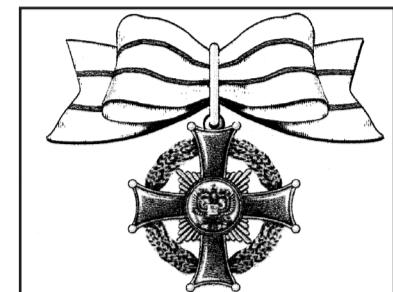
А. Б. ХЛОПОВ.

ВОС-м къалэу Мыекъуапекъе ичыплэ организацие итхамат.

Кремльим щагъэшIуагъэх

Тигъээт кызэрэшхэтыутыгъагъэу, кэлэцыкүхэм якъэухьумэн и Дунэе мафэ (мэкьюгум и 1-м) ехуулэу Урысыем и Президентэу Владимир Путиным Москва, Кремлым кэлабэ зыптурэ унагъохэм ашыщхэм орденэу «Родительская слава» зыфиорэр къащыритыжыгъ. А къэралыгъо тын льаплэр кызфагъэшьшагъэхэм ашыщыгъ Адыгэксалэ шыпсэухэрэ Шэуджэн зэшхьэгъусэхэу льфыгибл зэдээзыгъотыгъэхэ, дахэу зэдээзыпүхэрэ Аслъанрэ Фатимэрэ.

кыллогорэп. Прокурор гори тиэн
фаеу хъугъэ. А сэнэхъатым
ицыхкүгъом кыщегъэжъягъэу
фаер ильэс 15 зыныбжь ти Фа-
рид арь. Ар мыгъэ я 10-рэ
классым ихъагь. АнахыкIэу
Азэмат я 9-рэ классым ихъагь,
зэджэштыр аши кыллогорэп. Тэ
зыпари едгээзырэп, шхъадж
зыфаер, шу ылъэгъурэ сэнэхъа-
тыр кыхехы.

Корр.: Унэгъошхоныр, кла-
лабэ пүпнүүр кына? Ащ тещы-
ныхъэхэу сабый зытү нахь
къэзымыгъэхъухэрэм сыда
къялан плъэкыщыр?

Ш. А.: Рэмээн, джыры къесэло: ар Тхье Йоф. Къуутимэ, уицшт. Ар зинасып къымыубытыгъэ, къеләцкылкы ыгыпшәхэм сабыйхэр къайзыыхгъэхэри шылех. Сэ сшъхъекэ сынасы-пышоу зысэльтигъы. Сишхъэгъуси сыфөраз, тильфыгъиблэу къызэтхеъухъагъэр ащ ыләкьыгъэх, ыгъесаъжэх, тэри ынаалэ къыттетигъ. Ащ фәдизыр зыпшъэ ифагъэм фәмыйшапхъ щылэп. Сэри зэрэсльэкіэу Ыпшүэгъу сыфөххү, зэрэгзъэрэзштүм, ыгу къызэрэдэсшшэштүм сыпиль.

Къызырдэсъещым Kopp.: Къиныба?

Ш. А.: Аш тэдизүү кынышхуу тъльгэгүүгээп. Узэгүрүүлоу, узэдэлжакъэмэ, дунаир дахэ. Зы сабый ппчуныри, щы ппчуныри зэфэдэ. Апэ къехъугъэм зыкъызынэтыкъэ, ыуж къикырэм ынаа тетээ псэунхэр тиунагьо шэн-хабээ щыхъуль. Джаузэ, янэ дэлэжхээзэ, тиклалэхэр зэрэлжүүжых. Джы, Тхъэмкэ шыкур, анахыжьым ильяс 22-рэ, анахыкъэм 15 аныбжь, түри шъэожьыях. Ахэм азыфагу къихъуагъэх типшъэшъэжьыиехэр. Тиунагьо нэхъойрэ бэрэчэтрэ ильых, тызщыкэшхо щымы! эу тэпсэү. Тхъэр къыттедэлгэ, тиунэ плэу зэхэт, гумэктилэп. Алахьталэм псауныгъэ зэк! эхэмийн къытт.

Унэгъо Iижъур насып. Kla-
лэхэр шү зэрэльэгъух, зэль-
плээжых, пэгагэ ахэмийльэу,
кызырэйкохуя, зэкьошныгэ-
ныбджэгъуныгъэр агъэльапIеу
къэтэджых. Щынэнгъэм иго-
гушхо зытхяэхэкли анаэ зэтэ-
тыжыщ, къэзэрэгъэгъунэжкы-
щих. Хъяр яIеми, гумэкыгъо
щынэм зэльыIесыщих. Лъфы-
гыблым лIэккуубл благэе кыт-
фашишт, ахэм къакIэхуухья-
жыхэрэм адигэ лъепкыир,
лIаккохэр агъэбэгъоштых, агъэ-
дохштых.

дэхэгтых.
Джащ фэд Шэуджэнхэм яунэгьо шаагьоу Москва, Кремлым рагъяблагын орденэү «Родительская слава» зыфиорэр кызызратыгъэр, щагъэшшуагъэр. Урысые Федерацием и Президентэү Владимир Путинир къахэуци, сурэти атырахыгъэу нэпээспль шаагьоу яунэ иль.

A black and white photograph of a man in a light-colored, short-sleeved uniform shirt with epaulettes, sitting at a desk in an office. He is looking directly at the camera with a neutral expression. The desk is cluttered with papers, a telephone, and other office equipment. Behind him is a large window and a wall covered with various documents and charts.

гүсэ фэхүүгъагзэр Нэшүука-
еклэ Кыкхэм яхьоу Фатим.
Ахи Адыгэ къералыгъо клэлэе-
гъеджэ институтыр къуухыгъ.
— Ары, сишхъэгүсэ дэгьюу
еджагъ, исэнхъяти шуу ельгэгүу,
ау аш рыйлэжьэнэу хуугъэп, —
ело Аслын. — Уахтэ кыхэкын-
гъэп — клэлэцыкхүэр плынхэнэ
фэягъэ. Институтым егъэджэн-
пүнгүгъэмкэ шэныгъэв къы-
чихыгъэр хъаулэх хуугъэп,
тигэ фунт скор бол суу чит сээ

Ш. А.: Къахэкыгъ. Ар тятэ-
жээу Андзаар ары — шъэуитурз-
пшъэштэжжыитфыре аш илагъ.
Тэри тильфыгъэхэр джащ фэдиз-
зэрхъухэрэй. Ау ар о уфаеклэ-
хуунэу щытэп, Тхъэм къууит-
мэ, уиэшт. Сабый фаехэу, ау
янасып къымыхъэу щылэр бээ.
Тэ тиунагъоклэ Алаххаталэм ты-
фэраз. Тильфыгъэхэр мэшэла-
хъэу псах, хуупхъэх, дэгьюу
еджэх, Алахым насыпышо-
ышынхэу тельэу.

тильфыгъэхэр дэгъоу ыгъэсагъэх, ыпүгъэх, рильтжэхэй. Унэгьо тошлалт мухыхжьри ахэм адигзэцклагь.

Корр.: Непэ зэкэми тинэрылъэгъу зэшхъяэгъусэхэм льфыгъэ зыт'ущ нахьыбэ кызэрэмыгъэхъурэр. Ушхъягаю ялэри зэфэд: щылаклэр кыны, лэжжаплэр цыкly, ебгъэджэнхи плъэкыщтэп. Шъо ахэми шъукъамыгъаштэу льфыгъибл зэдэжъугъотыгъэ, мэшэлахъяу дахеу зэдешшуплугъэх, ешъогъаджэх. Сыда ар кызызхэкыгъэр? Хэта зильягъо урыкыуагъэр, льбыгъэклотагъэр? Шъуиллакъоклэ клэлабэ зилаагъэ къахэкыгъа?

ТицЫкIугъом
щегъэжьаgъэу
IoфшIэныр шу
тлъэгъоу, адыгэ
шэн-хабзэхэм
атетэу тапIугъ.
Тикъуаджэ дэсхэр
ары зэрэпсэухэрэ
Чылэм, лАкъом,
льэпкъым ядахэ
арагъэIoным ижъ
кIэ къышегъэжъа-
гъэу зэкIэри фа-
пIух.

ижъык! э къышегъэжъагъэу зэклэри фапlyх.

1991-рэ ильэсүүм еджалыг
кызынхуямын, Гулькевичи дэлтэй
мэжүүмэц техникумым чахьи,
зооветеринар сэнэхъятыр зэрүүгээ
тэргүүтэйгээ. Аш ыүүж дээм күү-
лыкын кынынхуягын. Кызынхуя-
жын, Лъэустэнхъяблэ дэлтэй
хапсын йоффшэнэр шыригжэ-
жьагь. 2000-рэ ильэсүүм иуна-
гийн дишэжкии Мыеекуаэл клохын-
тэгээ, ГИБДД-м иреспублике
тээорышаны идејурнэ игууд-
дээзүү щитигь. 2002-рэ ильэсүүм
кынхуяжын тэээжжыг. Гъогу патруль
күүлүнхүүм извтоинспектор

Күлүлкүм иавтойнспектор шъхьялэу юф ышлагь. Джы иль-
сибл хъуль эзэлжээ зигугуу
къэтшыгэе «МРЭО-2-у». Адыгэ-
къалэ дэтым икъэралыгь ав-
тоинспектор шъхьял, полицием
икапитан. Нэүжым заочнэу
Адыгэ къэралыгь университети-
тый июридическе факультети
къынхыхыгыгь

ИЧНАГЬО ДАХЭ

Шэуджэн Аслъан инасып
кыыч!эк! кыышэн зэхъум шъхъе-

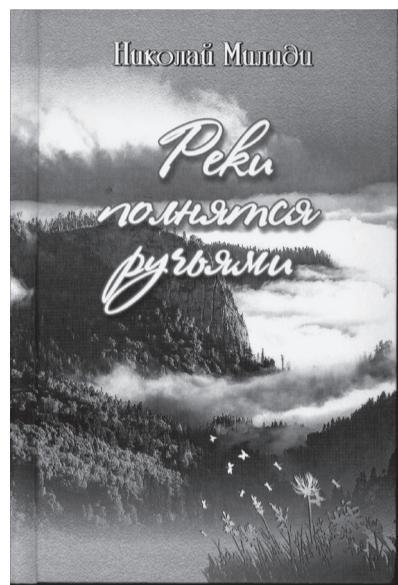
ТхылъыкIэхэр

Псыихъожьиехэр зэхэлъадэхэмэ, хы мэхъух

Зэдээжынным, зэфыщтыкэ тэрэzym, цыфым имызакью, хэгъэгумкэ анахэу мэхъанэшхо я. Цыф лъэпкыбэ пчагъэр зэфэхъалэлэу, зэгурылоу, зэдээжымэ, бгыри агъекошын зэралькыщтыр хэти ешэ. Мы гупшицэ зафэр ыльапс ыкли ар зэфэдэккэ пхыреклы усаклоу Николай Милиди итхылъыкIэу (ятонэрэу хэгъахъохэр зыфиши кыдигъекыгъэм) «Реки полнятся ручьями» зыфиорэм.

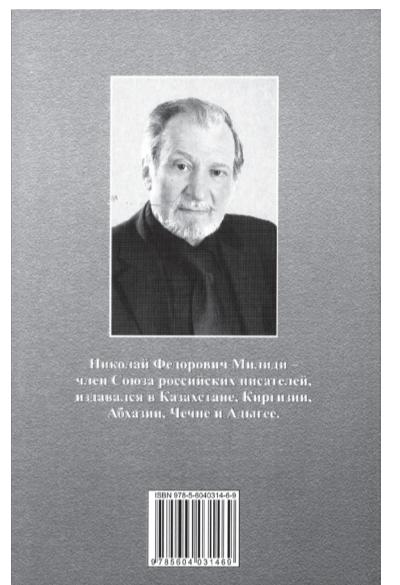
Николай Милиди ильэпкыкэ урым, исэнхэхаткэ псөөльшэш. Ау ишынгыгэ гээзэл-зэблэхууныгъабэу фэхүгъэм усэн зэчийр зыккэ ашыщуу кычэккэ, ыгъэгупсэфыгъэп, анахэу аужире ильэс 20-м аш усэ тхыхыр пчагъэр ытхыгъ, кыдигъекыгъ.

Хэтрэ цыфи чыпIэ ыкли лъэпкэ гъэнэфагъэ зимыг щылэп. Ау гукъаор дунаим тель гупсэфыгъор тетыгъор зиэхэм зэрэзэшгъакъорэр, заом, гъаблэм, зэфэнчэгъэ гуихым цыф жуугъэ кызызрыклохэр зидекложыщтыр ыкли ашлэштыр амышлэжэу зэрээрэдзэжыхэрар ары. ЧыпIэ зэжүй дэдэ ифагъэм ышхъээрихъяжык хабзэ, ары усаклоу Николай Милиди ятэ-янхэр кощынхэр, Грециер къабгынэншь, тыйдеми, лажжэхэм, ябын-унагъо зыща-тэшхэн ыкли зыщаплун альэкыщтым зыкезэгъыгъэхэр. Тарих тъогухэр боу къурпэнх... Ауми, Адыгеймкэ къудажэу Тэхүтэмыкъуае кыдэфэнхэшь, щипсэунхэр зинасып хуугъэ Федор Милиди (усаклом ятэ) ыкли ибынхэр кызызхэхъэгъэ адигэ лъэпкым хэзэгъягъэх, шхъэ-клафэ фырягъягъ, ежь унагъори ыльэ кытеуцжоки, ибынхери еджагъэх, цыфы хуугъэх. Непэ усаклоу Н. Ф. Милиди ныбжь ин дахэ ил, усэклэ амал-тхэклэ къодыр армыреу, классическе шапхъэр ашкэлэхэл хуугъэу мэусэ. Зы усэ тхылъым адрэ тхылъыр кыкIэльэкло. Н. Милиди итхылъыкIэу Адыгейм фэгъэхыгъ:

лиди урсые тхаклохэм я Союз икъутамэу Мыекъуапэ щылэхэм хэт. Ытхыхэрэр Казахстан, Киргизиум, Абхазиям ыкли Адыгейим къашыхаутых.

ТхылъыкIэу «Реки полнятся ручьями» зыфиорэр гээтэрез-зыжынхэр ыкли хэгъахъохэр илэу ятонэрэу усаклом мы ильэсэм, пчагъэмкэ 1000 хьоу, ООО-у «Полиграф-Юг»-м, Мыекъуапэ кызыдигъыгъ. ТхылъыкIэм усэ 251-рэ кыдэхъагъ, ахэр къалатэрэм, мэхъанэм ялтыгъэу шхъицхээштэгъэх: алэрэм — «Я Русь любить потомкам завещал» зерджахъагъ. Я II-р — ежь зыщаплугъэу, гъэшэн унэ, чыгуу фэхъугъэ Адыгейм фэгъэхыгъ:

«Адыгэя — моя священная в веках земля». Я III-р — ежь урым чыгуу, Милиди лъэпкым ыпсэ кызыщежъагъэу, ныбжьрэу, ны папкэу, гучэм кынэгъэ икъэрал дэдэу Грецием фэгъэхыгъ: «Эллады Вольный сын и сердцем я молитвы не нарушу...» Ары, хэти ежь-ежырэу лъэпкьэу зыщищтыри, чыпальзэ илэштыри, шлоигъо насыпри лабэмэ кыиххэу щитэл. А зэклэми лъэпсэхэ дэдэя, тарих куу апиль, зы унэгъо чыкыу заком ышхъэ кырыкъагъэри тхидэ мыйхъижь ежь зынэ пэккэгъыгъэмкэ. Ау уз-дэжэндэшынэу щымытыр Николай Милиди зэрэусэкло гукъабзэр, шур зеригъогогуур, ер

зыпхъырэми, хэтми, емыдау, зыкыишэжынныш, зэрэцфыр щымыгъупшэу, икъэрар къэущинэу зэрэфэлъалорэр ары.

Акъыл зиэ цыф Iуш пэгч эшэ ыкли къехъопсы мамыр рэхъатыр мы чым темыксыкынным. Урыс хэгъэгушоми кынибээ зэрищечыгъэр, зэуабэ кызызэрэзинэкыгъэр, ау илъыгъэ-хабзэкэ ухъопсэнэу зэрэптыгъэр иусэ сатырхэм ашыклигъэтхы Н. Милиди. Хэгъэгум итарихь аш щыпсэурэ цыф лъэпкэ зэфэшхъафыбэмэ алэ зэрильыр кыгыруулоу, усаклом узэктотмэ узэрэлъэшыр къетхы.

Шхъэхъыжъэжь-псэхъыжъэжьэр зэрэхъамыклагъор, зэрэхъязабыр эшэ үсаклом, джащ паекэ адигэ чыгуу зыблгашшошанлууగъэр, адигэ лъэпкьэу бысым афхъугъэр зэрильаплэхэр зэхишэу, аужыпкъэм, ежыри адигабээри makleu зыуущаагъэр, лъэпкэ шэн-хабзэхэри ыштэхэу, плур зыфхъугъэ адигэхэм захилтыгъэу ыгукэ бэрэ кыххэкы. Узэхэзышыкыгъэу, зыланэ кылфэзшэгъэу, ышхъэ уфэзгэдагъэр арыба уихкури, уичыгур, уигъогури. Арышь, усаклоу Милиди иусэ тхылъхэм Хэгъэгум итэм шхьалэ — Урысъемкэ кыщежъэу, Адыгеймкэ нэсэу, Элладэмкэ къэлжъэу куу ашыпхырышыгъ. Мы лъэнкыуицэ Николай Милидикэ зэфэдэу лъаплэх.

Цыфыр зипчэгү ит щылэхэр Урысъеми, Адыгейими,

Грециеми джы зэрагьотыгъэм усаклом егъэрэз.

Кынэу апэккыгъэр бэдээми, зызраушхужыгъэр, апэкэ пльэхэзэ, хэгъэгухэр гүзэ лягэхэм зэрафаклохэр, цыфхэм яшушлэгъэ ин ыльапсэр зэдээжын-зэрэлъытэр арэу зэрэштыр Милиди иусэ сатырхэм емызшыжъэу ашыклигъэтхы. «Пфэльэкыщтмэ, шуу шээ бзэджэгъэ-иэягъэм зыдемыгъэхыхэу» зыфиорэз гъэсэпхэтидэр усаклом итхыгъэ сатырхэм къахэцы.

Цыфымки хэгъэгумки анах мэхъанэ зиэр шыпкъагъэр зыхэль щылэнгъэр, сид ишыклеми, уфэсакъэу, уздеэлжъэу, уйорэ-үүшээр зэтхээхэу гээпсыгъэныр арэу зэрэштыр «Реки полнятся ручьями» зыфиорэз усэ сборникым дэгьюо кыныцо-тигъэхъэ. Усаклом илэпэсагы аш кыншылэхъягъа. Зыр зым къэдэлжээ, зыр зым фэсакынжъэу, цыфхэр сидымки зэдээжъхэмэ, ар боу насыпигъ, арьба гухэм шуулэгъур арлын фаеу усаклом зыкылтытэр, ежь фэлъэкырэмкли, усэнмийк къогъанэ зыкимыэр.

Н. Милиди итхылъыкIэу «Реки полнятся ручьями» зыфиорэм «Гыргу маф!» етээзэ, тыйдэр хэгъэгү — Урысъеми, Адыгейими, Грециеми — тыйдэр чынальи мамырныгъэр, зэфагъэр, зэгурыжъэжь-зэдээжынгъэр ашышхъэлээнэу, Цыфхэр тыйд шышхъафитынэу, щытынчынэу, щынасыпшыонэу тэлъало.

ДЭЭУКЬОЖЬ Нуриет.

Псэогъу зэфэхъухэрэм япчъагъэ хэхъуагъ

ЗАГС-м и Гъэорышлаплэу Адыгейим щылэнм кызызериорэмкэ, бэдээогъу мазэм ыкIэхэм къащегъэжъагъэу псэогъу зэфэхъунхэр ныбжьыкIэхэм нахь кыхахы.

Мыгъэ шышхъэлум и 18-м зызэгүатхэнэу шлонгъоныгъэ бэмэ я.

— 2018-рэ ильэсэм шышхъэлум и 18-р охтэ дахэу зыльтилэрэр маклэп. Кыхэгъэшыгъэн фае ар зыгээсэфыгъо мафэу зэрэтефэрэр. Зэшхъэгъусэ хуунхэм фэхъазырхэу, а мафэм зызэгүатхэн шлонгъоныгъэ ялэу тхиль 50-м ехъу кырхахылалгъ. Джащ фэдэу шульгэгүнүгъэм, унагъом, шыпкъэнгъэм я Мафэ ипэгъо-

кэу ящылэнгъэ зэдагъэшэнэу лъэбэкъу пытэ бэмэ ашыгъ, — кыншылэхъягъэр ЗАГС-м и Гъэорышлаплэу Адыгейим щылэнм.

Үпэлкэ зигугуу къэтишыгъэ Гъэорышлаплэм кызызериорэмкэ, мыгъэ псэогъу зэфэхъухэрэм япчъагъэ нахьыбэ хуугъэ. Тызхэт ильэсэм пыкыгъэ мэзитфым кыкылоц нэбгырэ 717-мэ зызэгүатхагъ. Ар блэгъигъэ ильэсэм егъэпшагъэмэ, проценти 5,9-кэ нахьыб.

(Тикорр.).

Лъэпкъ шэжьыр, уахътэр, зэгъэпшэнхэр

Гукъэкъижьыр тарихъим ыпс

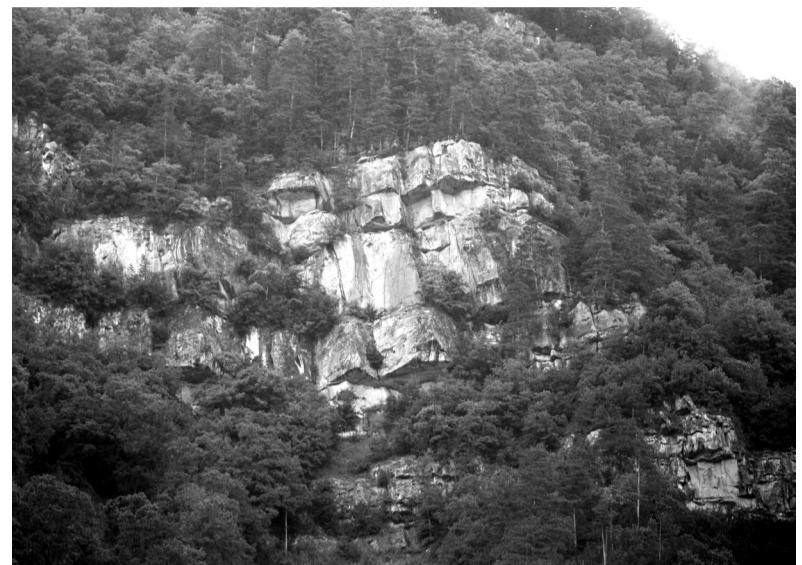
Адыгэхэм ятарихъ зэгъэшэгъеням шэныгъэлэжхэр, журналистхэр, фэшъхваф куулыкъушэхэр зэрэпыльхэм тыкытегущиэу бэрэ кыхэкыигъ. Зэфэхьысыжхэм къаушыхъатырэр тильэпкъ кыкыгъэ гъогур нахь дэгъоу зэгъэшэгъен зэрэфаар ары.

зэгъусэхэу зэдэлажьэх. Мэфэ заулеке узэкэлэбэжымэ, Къэрэшэ-Щэрдэжесим къикыгъэ купыр тиреспублике щыагъ.

— Пэшорыгъэшьэу тызэдэгущий, чыпэу тызыдэкъоштыри дъэунэфыгъэ, — кытиуагъ Адыгэ Республике культурэмкэ изаслуженнэ тофышиэу, археолог цэрылоу Тэу Аслын. — Хъакиэхэм анахъэу зызыщагъэгуазэ ашлонгъуагъэр Хъымышкэй щыгэ саугъэтхэр арых.

Мэзитхъэкэ альйтэхэу нартхэм ясурэтхэр, исп унэхэр, ижьыре адигэ чыгхатэхэр, Хъымышкэй нарт къэбархэм кызэрхахэрэм, фэшъхвафхэм сид фэдизирэ уакэупчагъэми, джэуапзу зэхэпхыщыр умыгъэ-

Мыекъопэ районым джырэблагъэ тышыиэу къетлъэгъу-гъэр, къыщызэхэтхыгъэр тхыль заулэ хууштэу Къэрэшэ-Щэрдэжесим къикыгъэхэм тильэпкъэгъухэм кыталаугъ. Ареу щитми, лъэпкъ шэжьым изэпхынигъэхэм хэуушхъафыкыгъэу непэ такытегущиэ тшоигоу.

«Нанэм» щаублагъ

Мыекъуапэ дэт тофышиэу «Нанэм» зэхахъэр щаублагъ. Пээужхэм язэпхынигъэхэм, ныбжыкыиэхэм адигабзэр ягъэшэгъеням, нэмыхкэхэм къатетгущыагъэх «Нанэм» ипащэу Нэгъуцу Аслын, шэныгъэлэжъеу Къуекъо Асфар, археологхэу Лэупеке Нурбыйре Тэу Аслынэрэ. Зэлукэгъум хэлэжьагъэх Тхагъэпсэу Алый, Хъунэ Мурадин, Гъукэкъуэ Мыхъамэт, Хъунэ Эдуард, Къэрэшэ-Щэрдэжесим ишэнэгъэлэжъхэр, дин итофышиэхэр, хабзэм икуулыкъушыэхэр, журналистхэр. Гъэшэгъоногыгъэр зэльшашэр нартөвдэу Хъадэгъэлэ Аскэр тукшыгъэхэри къош республикэм кызэрэригъэхэр ары.

«Нанэм» Къэрбэртэ-Бэлькъярим, Къэрэшэ-Щэрдэжесим, Адыгэ Республике янбжыкыиэхэм язэхахъэр заулэрэ щызэхашаагъэх. Тыркуем щыпсэхэрэ тильэпкъэгъуэхэр, Сирием къикыжьыгъэхэ тинибжыкыиэхэр мышщызэуагъакиэхэр уахътэ къыкыгъигъ.

Псээпти зэхахъэхэм зягъэушъомбгүгъеням республике общественне движение «Адыгэ Хасэр» зэрэпыльхэм кытетгущыагъэх Хэсашхъэм хэтхэу Нэгъуцу Аслын, Къуекъо Асфар, Емтэль Юсыф, Тэу Аслын. Щэрдэжескъалэ къикыгъэ журналистэу Къушпэ Маринэ зэрэхигъузнууфыкыгъэу, къетынэу зэгъэхвазырэ шюнгъохэм цыфыбэ къакиэупчэ.

Анахъижъхэм тащыц

Адыгэхэр анахъижъ лъэпкъхэу дунаим тэххэм ашыц. Ильэс мин пчагъэхэм хуугъэ-шагъэхэр

адигэхэм апекиэкыгъэх. Ахэр зыщыхъугъэх чыпэхэр нахьыжхэм къалотжыгъэх — нарт къэбархэм къаҳэтэгъэшых.

Ижыкэ тятэжэ плашъэхэм псэупэу хахытгыгъэр хуушшохэр, псынепкъхэр арых. Анахъэу къэбарыбэ зэпхыгъэхэр Пышээ, Шхъэгугащэ, Пышыщэ, Мартэ, Псэкъупсэ, Лабэ, Унэубатэ, нэмыхкэхэм ашыгъохэр арых.

Нарт хишишэм хэл лыхыжъхэм къэбархэр нахь зэпхыгъэхэр Шхъэгугащээр Пышыщэрэ. Шхъэгугащэ ипсышхъэх лъэнэхээ джыэрэ уахътэ Хъымышкэй къищэлъагъо. Ошъадэ ышышихъхэр щыпсэуцтэгъэхэу къэбар гъэшэгъонхэр къалотжых. Археологии саугъэтхэу типсихъомэ япхыгъэхэр бэ мэхъух. Шхъэгощэ юшьо чыпэ-чыпэу исп унэхэр нахьыпеке щашыгъагъэх. Ахэр джэрэ лэшэгъум къыхеубытэх, ильэс мини 5 — 6 аныбжь. Аш фэдэ саугъэтхэр Гъозэрыпльэ, Дахъом, Хъаджыкъо, фэшъхвафхэм ашыгъэгъуух.

Археологхэм язэфэхьысыжхэр

Шэныгъэлэжъхэр, археологхэр тильэпкъ итарихъ изэгъэшэн пылыхъ. Къэрбэртэ-Бэлькъярим, Къэрэшэ-Щэрдэжесим, Адыгэ им яшэныгъэлэжъхэр

шэгъон плъэ-кырэп.

Псыхом Шхъэгугащ фасыныр къызыхъкыгъэр, Хъымышкэй къушхъэм хэтэу къэльягъоми, ушыпсэ-ункэ чыопсыр зэрэгтэгэпсыхъагъэм, мыжъо лэшэгъум щегъэжъагъэу цыф псэупэу ар зэрэштыим, нэмыхкэхэм археологхэр къатегущиэхэу урихыллээмэ, уахътэр пкэнчъэу бгээкъуагъэу плъытэштэп. Етлани укызыэрэкъоштым, хуугъэ-шагъэхэм къэбархэм уакэупчээ пшоингъо.

Лъэхъан зэфэшхъафхэм ахэхъэх иуашхъэхэм, къэхалъэхэм, исп унэхэм якъэбархэр. Археологхэм ауплээкүгъэхэм ашыц лагъэм ехылгээгэ гукъэ-къыжъхэр. Хъымышкэй щыщхэм къагъотыгъэхэр республикэм и Лъэпкъ музей чэлэлхэх.

1988-рэ ильэсим Хъымышкэй щыпсэурэ бзыльфыгъэм тыжын лагъэ сурэтхэмкэ баеу гээлэ-

рээлэгъэу музей кырищаагъ. Хъаку-шыкы кээрэлээр зашыгъагъэу агъэунэфыгъэр тиэрэйлеке я V-рэ лэшэгъур ары.

Сурэтхэу тешлихъагъэхэр зыфэгъэхыгъэхэр ижьыре лъэхъаным ихъишъэхэр арых. Бзыльфыгъэм къызэрэйлэжъыгъагъэу, янэжъэр ятэжъэр хъалыгъульэу лагъэр ынэхэн тэргүүцэлэгээгээ. Амьгээфедэжъэу клашом тэлтигъэти, музей къыхыжьыгъ. А лъэхъаным лагъэр сомэ минкэ музей ёщэфыгъагъ. Москва къикыгъэ-

археологхэм лагъэм ехылгээгъэр ахыгъэр маклэп.

А уахътэм музейм ипэшагъэу Абрэдж Альмир Германием къикыгъэ шэныгъэлэжъыр лагъэм икъэбар щигъэгъозагъ, уасэу илэн ылъэкыщымки кэупчагъ. Доллар мин 60-м къышымыкэштэу профессорым джэуап кытыхыгъагъ.

Мэзитхъэхэр

Сурэтхэу къушхъэ лъагэм имыжъохэм къахэхыхэрэд Къэрэшэ-Щэрдэжесим къикыгъэхэм ашлогъэшэгъоныгъэ къодыл. Журналистхэм техникэу алэклэллыр агъэфедээ, сурэтхэр тырахыгъэх. Мыхъамэт (ылъэкъуацэ тыкэупчээнэхуугъэп) нэгушлоу сурэтхэр тырихыгъ.

Нарт сурэтхэр е Мэзитхъэхэр сурэтхэр зылтытэхэрэм уалокэ. Палоу щыгъымки, инеплэгъуукэ адигэ хуульфыгъэм зы сурэтхэр фэогъадэ. Тарихъ къэбархэм нахь куоу уакэупчээн зэрэфаар археологхэм, шэныгъэлэжъхэм къауагъ, суретищири тшоигоэшэгъон.

Лэупеке Нурбый кыгъотыгъэр зыми фэдгэадэрэп. Лэекъо зэфэшхъафхэм ятамыгъэхэр зы чыпээ щигъэунэфыгъэх. Адыгэ лакъохэм ятамыгъэхэр мыжъохэм атешыхъагъэх. Ахэр къэбар шхъаф хууштхэм ахэтилтигъэх, лакъохэм ацэхэри къетон тлээкъыш.

Бысымымы къитфэнэгушу

Джыракъые къыщыхъагъэу Хъымышкэй щыпсэурэ Фэрхьат Иляс, аш иунагъорэ иныбджэгъухэмэ яшыуагъэлэ, адигэхэм ячыгъатэхэр, Мэзитхъэхэр, чыпээ гэшэгъонхэр зэдгээлэгъуагъэх. Хъакиэхэр бысымымы иунэ зыргээблагъэхэм, лъэпкъ илэпэцэсэу къаригъэлэгъуагъэм ипчагъэ маклэп. Фэрхьатхэм ялакъо бэ темышэуэ зэлукээти, тапэки къафээтилэштэйтим гүнэ илэп.

ЕМТЫЛЬ Нурбий.

Сурэтхэр зэлукээти, тапэки къафээтилэштэйтим гүнэ илэп.

Ушётынхэм шъуакъыхэлажь

Сыдэущтэу къэпшIэшта адыгэ къэбыр?

ИжыкIэ къышегъэжьагъэу адигэхэм агъафедэштыгэ гъомылапхъэхэм уялымэ, къэбим чыпIэ гъэнэфагъэ зэриубытыштыгъэр нафэ къипфэхьу.

Къэбыр биологическэ вещество зэфэшхъафхэмкIэ (пектинымкIэ, органическэ кислотэхэмкIэ, витаминхэмкIэ, минералнэ щигъухэмкIэ, нэмыхэмкI) бай, диетическэ гъомылапхъэу щыт.

Химическиу къэбыр зэрэзэхэльыр, ушётынхэм нафэ къизэрашырэмкIэ, бэкэ ялтытыгь ар къагъэкы зыхъукIэ технологическэ амалэу агъафедэхэрэм, ар зыфэд лъэпкыям, чыгуо зышалэжьырэм изытет... Къэбыр дэеу къашэкы чыгу шынальхэм, етэ онтэгью щытым, чыгу «хафэм». Ау Адыгейм ичыгүхэр къэбим къекух, дэгью къашэкы.

Адыгэ къэралыгьо университетын хэхээрэ научнэ-ушётыпIэ институтын нутрициологиимрэ экологиимрэ илабораторие ушётынэу щизэхашацхэм ащищ къэбим шуагъэу хэлхэмрэ пасунгъэмкIэ щынэгъончхэу зэрэштымрэ язэгъешэн.

Ушётынхэм ялъехъан дгъафедагъэх сатыуш организациехэм ыкIи унагъохэм адигэ къэбэу ащэштыгъэхэр, а къэб

лъэпкыр арэу къышагъэльгъуагъэхэр. Ахэр къарытшыгъэх къуджэхэу Блашшэпсынэ (бэдзэршыпIэм), Тыгъургъойрэ Аскъэлаэрэ (унэгьо хатхэм), Хъатыгъуожыкыуае (бэдзэршыпIэм). Ушётынхэм ягъэжьэгъум къэбхэр мэзи 5 – 6 фэдиз хъугъэу щылыгъэх.

Къэбэу Ioф зыдэштIагъэхэм яонтэгъуагъэ килограмми 3,3 – 3,8-рэ зэрэхууштагъэр, шуампIэм илужуагъэ миллиметрэ 0,16 – 7,25-рэ хъущтагъэ, ыкIоцI ильир («мякоть» зыфалорэр) сантиметри 2,3 – 3,8-м нэсэштагъэ. КъэбикIэ арлыгъыгъэр багъэ ыкIи шапхъэм тетэу, дэгьюу зэхэлхэу щытыгь.

Къэбим идэгъугъэ къэзыгъэльгъорэр аш илэштагъэрэ мэу къипуурэмрэ. Ахэр дгъаунэфынхэм фэшI тикъэхэм ащищ Iаххэр дистиллированнэ псым къышид-

гъэжкуагъэх. Ахэм зэкIами къэбимэ апштагъэ. Илэштагъэ фэгъэхыгъээм, пстэуми тэшIэ адигэ къэбим нэмыхэмкI къэб лъэпкхэм зэрэтекъирэр: ар Iашлоу, такюу щытын фае. Ау тлэкүрэ къэбим зыщылъкIэ, илэштагъи къышэкIэ, ежыри нахь лъэтхьобиб илэу мэхьу («волокнистый» зыфалорэр). Ау пшхи мыхъунэу щытэп ар.

Нафэ зэрэхуугъэхэмкIэ, къэбим илэштагъэ бэкэ ялтытыгь органическэ кислотау аш хэлхэм. Шэнгэгэлэжхэм ащищхэм зэралытэрэмкIэ, къэбим нахьбэу хэлхэр яблочнэ кислотар ары. Ау тлэкүрэ зыщылъкIэ, мы кислотау къэбим хэлхэр фэди 1,5 – 3,5-кIэ нахь макIэ мэхьу. Ары илэштагъи зыкызэблиххуэрэр.

Гъомылапхъэхэм ащищэу анахыбэу каротиноидхэр, бета-каротини ахэтэу, къэзитыхэрэм къэбим ахалтытэ. АшкIэ

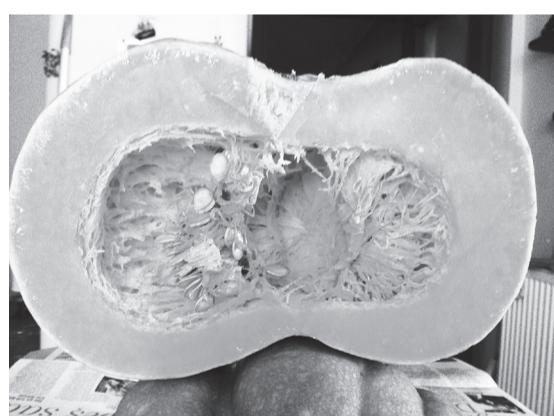
пхьыми (морковь) нахь бау альйтэ къэб лъэпкхэм ашыщхэр. Ау мэхъанэшхо зиэр ар зэрэулэжкырэмрэ зэрэпштагъымрэ. Нэфынэмрэ кислородыимрэ ыкIи ферментхэм апкъ къикIыкIэ гъомылапхъэхэм каротиноидэу ахэльым къикIичын ыльэкъыщ.

Бэштагъэу зэрэгэунэфыгъэу, къэбим къэгъэкIыгъошь, химическэ амалхэр, чыгъашуухэр ехпхилэнхэри ишыкIагъэп. Тэ ушётынхэм ялъехъан тууплэкүгүгэе къэбхэм къахэдъотагъэр ахэм афэдэ горэ къахэнагъэу.

КIэлкIэу къэплон хъумэ, тиушётынхэм къызэрэгъэльгъуагъэмкIэ, къэбим щылты зыхъукIэ, органическэ кислотау, шьоуущыгъоу, бета-каротинэу хэлхэр нахь макIэ мэхъу, ау къыханэрери макIэп, пшхи хъунэу, шхыныгьо зэфэшхъафхэр хэпшыкIын пльэкIынэу къызэрэзенэхэрэр.

Ау ушётынхэр тэшIыфхэ темыгупшисэн тлэкIыгъэп – къэбэу тыгыгъэхэр зэкIэ адигэ къэбэу пльтэнхэ пльэкIыщта? Сыдэущтэу къэпшIэшта адиgэ къэбим? Сыдэущтэу ар къахэпхыща?

Мы учпIэхэм джэуап къятыгъэйнмкIэ IэпшIыгъу шьукытфхъуным тышыгугъэу, гъэзетеджэ лъапIэхэр, анкетэ зэхэдгъэуцуа. Тигуапэ хъущтшыуджзуапхэр «Адыгэ макъэм» иредакции почтэмкIэ е электроннэ адресэу E-mail:adyqvoice@mail.ru зыфиоремкIэ къэжкуагъэхыхэмэ.

АНКЕТЭР

1. ыцI, ыльэкъуацI,
ныбжьыр _____

Къэбим зыщихэлхъащты:

- а) мэлйлтфэгъум иа 1-рэ ныкью
- б) жъоныгъуакIэм иа 1-рэ ныкью
- в) жъоныгъуакIэм иа 2-рэ ныкью
- г) о уишшошI _____

2. ИшыкIагъэр:

- а) къеклун чыгуу
- б) нэфынэ
- в) чыгъашуу

3. Зыщиуугъоижыыщты:

- а) йоныгъу
- б) чъэпьюогъу
- в) апэрэ чыгылхэм ауж
- г) о уишшошI _____

4. Къэбим адигэхэм
зэралыгъырэр: _____

5. Къэбим ышшу:

- а) фыжкэу, ежшашор дыгъэу
- б) ежшашор
- в) шэплы
- г) гъожкы-шэпл
- д) о уишшошI _____

6. Итепль:

- а) эээзиз хъурай
- б) хъураеу, куоу хэупкыгъэ бзыгъэхэр илэхэу
- в) хъураеу, бзыгъэхэр мыкуухэу
- г) лукIиххэ

7. Инаагъ/ыщечырэр:

- а) инэп, кг 5-м нэс
- б) гурит, кг 20-м нэс
- в) ины, кг 20-м ехъу
- г) зэфэшхъафх

8. ыкIышшо (иужжуагъ/ипытагь)

- а) плуакIэ (мл 2-м нэс), пытэ, укъэбзигуайай
- б) лужжу (мл 2-м ехъу), пытэ, укъэбзигуайай
- в) плуакIэ (мл 2-м нэс), пытэ, укъэбзигуашшу
- г) лужжу (мл 2-м ехъу), пытэ, укъэбзигуашшу

9. ЗызэгоупкыкIэ:

- а) кIэхэр зэралыгъэр инэу, зэфэдизэу
- б) цыкIоу, зэфэмидизэу

10. КIэз зыхэмийлым (мякоть) иужжуагъ:

- а) см 2 – 3
- б) см 4 – 5
- в) къэбим инаагъе елъытыгь

г) аш елъытыгъэп

11. ымэ зыфэдэр:

- а) къэбимэ пэу
- б) къэгъэгъэшшоу зэхэт
- в) къэрразым ым
- г) о уишшошI _____

12. ышшо зыфэдэр:

- а) гъожкы-шэпль
- б) гъожкы
- в) гъожкышшо
- г) о уишшошI _____

13. Къэб гъэжкуагъэм илэштагъ:

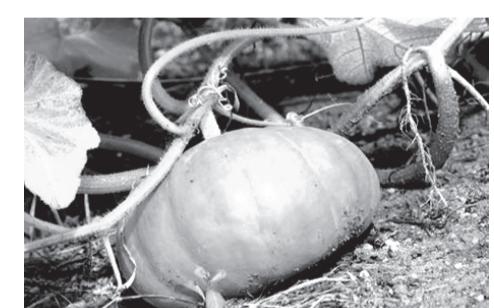
- а) шьоум ехьышшу
- б) Iашшу
- в) гъэнэфагъэп
- г) о уишшошI _____

14. ИзэхэлъкIэ:

- а) шьоуущыгъуцэу зэхэл
- б) лъэтхьобиб и
- в) зэхэтэкыу
- г) о уишшошI _____

15. ЗыщылъкIэ итепльэ:

- а) нахь цыкIу мэхьу
- б) ышшо зэблехуу

в) мэбгъуатэ

г) о уишшошI _____

16. ыкIоцIкIэ зэрээхъокырэр:

- а) илэштагъэ ченэ
- б) лъэтхьобиб елэ
- в) хагъо
- г) о уишшошI _____

17. Хэгъэхъонхэр:

18. Сыдэущтэу адигэ къэб Iашшур
къыхэпхыщт?

АКЬУ-М хэхээрэ научнэ-ушётыпIэ институтын ипащэу, естествознаниемкIэ факультетын химиемкIэ икафедрэ ипащэу, биологии шэнэгъэхэмкIэ докторэу, профессорэу ЦЫКЛУНЫБЭ Аминэт.

Адыгэ Республикэм мыльку зэфыщтыкІэхэмкІэ и Комитет иунашь

Амыгъэкоцырэ мылькоу (псэуальеу, унэу, псэольэнкьюшлэу) Адыгэ Республикэм итим икадастрэ уасэ игъэнэфэнкэ кіэуххэу Адыгэ Республикэм мыльку зэфыщтыкІэхэмкэ и Комитет 2016-рэ ильэсийм Іонигъом и б-м ышыгъэ унашьоу N 223-р зытетэу «Амыгъэкоцырэ мылькоу (псэуальеу, унэу, псэольэнкьюшлэу) Адыгэ Республикэм итим икъэралыгъо кадастрэ уасэклэ кіэуххэр ухэсыгъэнхэм ехыллагь» зыфиорэмкэ аухэсыгъэхэм зэхъокыныгъэхэр афэшыгъэнхэм фэгъэхыгъ

1998-рэ ильэсийм бэдзэогъум и 29-м аштэгъэ Федеральнэ законуу N 135-р зытетэу «Уасэм игъэнэфэн епхыгъэ тофхэр Урысые Федерациим зэрэшьизраххээрэм ехыллагь» зыфиорэм диштэу, пшээдэлжыжэу ыхырэмкэ гүнэлкэ гъэнэфагъэ зилэ обществэв «ТЕРРА ДОКС ИНВЕСТ» зыфиорэм 2018-рэ ильэсийм мэлылфэгъум и 28-м ышыгъэ унашьоу N 67-р зытетэу Іэубытлыгъэ кызыифэсшызз, техническе хэукийнгъэр гъэтэрэзжыгъэнтим тегъэпсихыгъэу **унашьо сэши**:

1. 2016-рэ ильэсийм щилэ мазэм и 1-м ехуулгэ амыгъэкоцырэ мылькоу (псэуальеу, унэу, псэольэнкьюшлэу) Адыгэ Республикэм итигъэм икадастрэ уасэ игъэнэфэнкэ кіэуххэу Адыгэ Республикэм мыльку зэфыщтыкІэхэмкэ и Комитет 2016-рэ ильэсийм Іонигъом и б-м ышыгъэ унашьоу N 223-р зытетэу

«Амыгъэкоцырэ мылькоу (псэуальеу, унэу, псэольэнкьюшлэу) Адыгэ Республикэм итим икъэралыгъо кадастрэ уасэклэ кіэуххэр ухэсыгъэнхэм ехыллагь» зыфиорэмкэ аухэсыгъэхэм (гуадзэу N 1-м) зэхъокыныгъэ афэшыгъэнэу, муниципальнэ образованиеу «Къалэу Мыекъуапэ» фэгъэхыгъэ таблицэм ия 1865-р сатырэ мыш тетэу къэтигъэнэу:

«1865 01:08:0000000:338 11977350,81»

2. Адыгэ Республикэм мыльку зэфыщтыкІэхэмкэ и Комитет иотделуу кадастрэ уасэхэр зыгъенафэрэм икылэххэр зэхээзьщэрэм:

2.1. Мы унашьор гъэзетхэу «Советскэ Адыгейимрэ» «Адыгэ макъэмрэ» къащыхиутынэу, Адыгэ Республикэм икъэралыгъо хабзэ игъэцэлкэло къулыкъухэм яофициальнэ Интернет-сайтэу <http://www.adygheya.ru> зыфиорэм, Адыгэ Республикэм мыльку зэфыщты

кіэхэмкэ и Комитет исайтэу <http://www.komimra.org.ru> зыфиорэм къаригъэхъанэу.

2.2. Официальнуу алерэу кызыыхаутырэ нэуж мафэ нахьыбэ темышлэу унашьом икопие Адыгэ Республикэм и Лышхъэрэ Адыгэ Республикэм иминистрэхэм я Кабинетрэ я Администрации Іэклигъэхъанэу.

2.3. Мы унашьор федеральнэ къэралыгъо бюджет учреждениеу «Росреестрэм и Федеральнэ кадастрэ палатэ» Адыгэ Республикэмкэ икъутамэ Іэклигъэхъанэу.

3. Официальнуу кызыыхаутырэ мафэм щегъэжьаагъэу мы унашьом къуачэ илэ мэхъу.

Комитетым итхъаматэу И.П. БОЧАРНИКОВА
къ. Мыекъуапэ,
Іонигъом и 20, 2018-рэ ильэс
N 165

Адыгэ Республикэм ІофшІэнйимрэ социальнэ хэхъоныгъэмрэкІэ и Министерствэ иунашь

Адыгэ Республикэм ІофшІэнйимрэ социальнэ хэхъоныгъэмрэкІэ и Министерствэ 2017-рэ ильэсийм мэкьюогъум и 2-м ышыгъэ унашьоу N 130-р зытетэу «Кіэлэцыклюхэм ягъэпсэфыгъо уахьтэ зэхэшгъэнимкэ, ахэм япсауныгъэ гъэптигъэнимкэ реестрээр зэрээхагъэуцорэ шыкіэр ухэсыгъэним ехыллагь» зыфиорэм къуачэ имылэжьэу

лъйтэгъэним фэгъэхыгъ

Адыгэ Республикэм иминистрэхэм я Кабинет 2017-рэ ильэсийм шекигъум и 23-м ышыгъэ унашьоу N 204-р зытетэу «Урысые Федерациим ихбээзгъэуцүүжэу кіэлэцыклюхэм ягъэпсэфыгъо уахьтэ изэхэшнэе япсауныгъэ игъэптигъэнэе афэгъэхыгъэр зэрагъэцаклэрэм къэралыгъом гъунэ зэрээлифырэм епхыгъэ тофыгъо заулэмэ яхыллагь» зыфиорэм диштэу **унашьо сэши**:

1. Адыгэ Республикэм ІофшІэнйимрэ социальнэ хэхъоныгъэмрэкІэ и Министерствэ 2017-рэ ильэсийм мэкьюогъум и 2-м ышыгъэ унашьоу N 130-р зытетэу

«Кіэлэцыклюхэм ягъэпсэфыгъо уахьтэ зэхэшгъэнимкэ, ахэм япсауныгъэ гъэптигъэнимкэ реестрээр зэрээхагъэуцорэ шыкіэр ухэсыгъэним ехыллагь» зыфиорэм къуачэ имылэжьэу лъйтэгъэнэу.

2. Къэбар-правовой отделын:

— мы унашьор Адыгэ Республикэм ІофшІэнйимрэ социальнэ хэхъоныгъэмрэкІэ и Министерствэ исайтэрэ Адыгэ Республикэм икъэралыгъо хабзэ игъэцэлкэло къулыкъухэм яофициальнэ Интернет-сайтэрэ аригъэхъанэу;

— къащыхиутынны пае мы унашьор гъэзетхэу

«Советскэ Адыгейим», «Адыгэ макъэм», мазэ къэс къыдэкырэ официальнуу тедзэгъо «Адыгэ Республикэм ихбээзгъэуцүгъэ зэхэуягъэхъэр» зыфиорэм алэклигъэхъанэу.

3. Заштэрэ мафэм щегъэжьаагъэу мы унашьом къуачэ илэ мэхъу.

Министрэу МЫРЗЭ Джанбэч

къ. Мыекъуапэ,
мэкьюогъум и 13, 2018-рэ ильэс
N 170

Адыгэ Республикэм гъэсэнгъэмрэ шІэнгъэмрэкІэ и Министерствэ иунашь

Адыгэ Республикэм гъэсэнгъэмрэ шІэнгъэмрэкІэ и Министерствэ дэжь щызэхэшгъэ Общественнэ советым ехыллагьэ Положениер ухэсыгъэним фэгъэхыгъ

Федеральнэ законуу N 273-р зытетэу «Урысые Федерациим гъэсэнгъэр зэрээзэхэшгъэм ехыллагь» зыфиоруу 2012-рэ ильэсийм тигъэгъазэм и 29-м къыдэкыгъэм ия 95.2-рэ статья тегъэпсихыгъэ **унашьо сэши**:

1. Организациехэм гъэсэнгъэр ІофшІэнйир агъэцаклэрэм амалэу ялхэм язитет уасэ фэшыгъэним пас Общественнэ советуу Адыгэ Республикэм гъэсэнгъэмрэ шІэнгъэмрэкІэ и Министерствэ дэжь щызэхашаагъэм ехыллагьэ Положениер гудзэм диштэу ухэсыгъэнэу.

2. Адыгэ Республикэм икъэралыгъо бюджет уч-

реждениеу «шІэнгъэм зыщахагъахъорэ Адыгэ республикэ институтыр» зыфиорэм иметодистэу И. Ю. Вернигоровар Общественнэ советым исекретарэу гъэнэфэгъэнэу.

3. Министерствэм кіэлэцыклюхэм социальнэ-правовой Иэпилэгъу ятыгъэнимкэ ыкы къэбар-технологии амалхэр алэклигъэхъэгъэнхэмкэ иотдел ипащэу Б. А. Уджыхуум:

1) Общественнэ советым иоофшэн епхыгъэ зэхэшэн тофхъабзэхэр зэшүүхынхэу;

2) Адыгэ Республикэм икъэралыгъо хабзэ игъэ-

цаклэко къулыкъухэм яофициальнэ Интернет-сайт мы унашьор ригъэхъанэу;

3) гъэзетхэу «Советскэ Адыгейимрэ» «Адыгэ макъэмрэ» мы унашьор къахаригъэутийнэу.

4. Адыгэ Республикэм гъэсэнгъэмрэ шІэнгъэмрэкІэ иминистрэ иапэрэ гудзэу Н. И. Кабановам мы унашьом игъэцэлкэн зэрэкторэм лыгылзэнэу пшъэрэиль фэшыгъэнэу.

Министрэу А. А. КІРАЩ
къ. Мыекъуапэ,
мэкьюогъум и 27-рэ, 2018-рэ ильэс
N 913

Адыгэ Республикэм ІофшІэнйимрэ социальнэ хэхъоныгъэмрэкІэ и Министерствэ иунашь

Адыгэ Республикэм иминистрэхэм я Кабинет иунашьоу «Федеральнэ бюджетым икъэклиуплэхэм къахагъэкыз зэ ветеранхэм, сэкъатныгъэ зилэхэм ыкы сабый сэкъат зыптурэ ныхэу псэуплэ амал тэрэз зимыгъэхэм ахьщэ Иэпилэгъу ятыгъэним пае **унашьо сэши**:

1. Мы къыкіэлъиклохэрэр ухэсыгъэнхэу:

— федеральнэ бюджетым икъэклиуплэхэм къахагъэкыз зэ ветеранхэм, сэкъатныгъэ зилэхэм ыкы сабый сэкъат зыптурэ ныхэу псэуплэ амал тэрэз зимыгъэхэм ахьщэ Иэпилэгъу зэраалагъэхъашт шыкіэр гудзэм N 1-м диштэу;

— федеральнэ бюджетым икъэклиуплэхэм къахагъэкыз зэ ветеранхэм, сэкъатныгъэ зилэхэм ыкы сабый сэкъат зыптурэ ныхэу псэуплэ амал тэрэз зимыгъэхэм

ахьщэ Иэпилэгъу зэраалагъэхъаштим иреестрэ гудзэм N 2-м диштэу.

2. Къэбар-правовой отделын:

— мы унашьор Адыгэ Республикэм ІофшІэнйимрэ социальнэ хэхъоныгъэмрэкІэ и Министерствэ исайтэрэ Адыгэ Республикэм икъэралыгъо хабзэ игъэцэлкэло къулыкъухэм яофициальнэ Интернет-сайтэрэ аригъэхъанэу;

— мы унашьор гъэзетхэу «Советскэ Адыгейим», «Адыгэ макъэм», джащ фэдэу мазэ къэс къыдэкырэ тхылзэу «Адыгэ Республикэм ихбээзгъэуцүгъэ зэхэуягъэхъэр» зыфиорэм къащыхиутынэу;

— Урысые Федерациим ишъольырхэм яшэхъэ

правовой актхэм яфедеральнэ регистрэ хагъэхъаным пае мы унашьор Урысые Федерациим юстициемкэ и Министерствэ Адыгэ Республикэмкэ и Гъэорышилээлэ Іэклигъэхъанэу.

3. Мы унашьом игъэцэлкэн зэрэкторэм министрэм игуадээ лыгылзэнэу пшъэрэиль фэшыгъэнэу.

4. Официальнуу кызыыхаутырэм ыууж мэфи 7 зытешлэкэ мы унашьом къуачэ илэ мэхъу.

Министрэу МЫРЗЭ Джанбэч

къ. Мыекъуапэ,
мэкьюогъум и 29-рэ, 2018-рэ ильэс
N 185

Адыгэ Республикэм ІофшІэнйимрэ социальнэ хэхъоныгъэмрэкІэ и Министерствэ иунашь

Адыгэ Республикэм иминистрэхэм я Кабинет иунашьоу «Федеральнэ бюджетым икъэклиуплэхэм къахагъэкыз зэ ветеранхэм, сэкъатныгъэ зилэхэм ыкы сабый сэкъат зыптурэ ныхэу псэуплэ амал тэрэз зимыгъэхэм ахьщэ Иэпилэгъу ятыгъэним пае **унашьо сэши**:

1. Мы къыкіэлъиклохэрэр ухэсыгъэнхэу:

— федеральнэ бюджетым икъэклиуплэхэм къахагъэкыз зэ ветеранхэм, сэкъатныгъэ зилэхэм ыкы сабый сэкъат зыптурэ ныхэу псэуплэ амал тэрэз зимыгъэхэм ахьщэ Иэпилэгъу зэраалагъэхъашт шыкіэр гудзэм N 1-м диштэу;

— федеральнэ бюджетым икъэклиуплэхэм къахагъэкыз зэ ветеранхэм, сэкъатныгъэ зилэхэм ыкы сабый сэкъат зыптурэ ныхэу псэуплэ амал тэрэз зимыгъэхэм

ахьщэ Иэпилэгъу зэраалагъэхъаштим иреестрэ гудзэм N 2-м диштэу.

2. Къэбар-правовой отделын:

— мы унашьор Адыгэ Республикэм ІофшІэнйимрэ со мобильнэ хэхъоныгъэмрэкІэ и Министерствэ исайтэрэ Адыгэ Республикэм икъэралыгъо хабзэ игъэцэлкэло къулыкъухэм яофициальнэ Интернет-сайтэрэ аригъэхъанэу;

— мы унашьор гъэзетхэу «Советскэ Адыгейим», «Адыгэ макъэм», джащ фэдэу мазэ къэс къыдэкырэ тхылзэу «Адыгэ Республикэм ихбээзгъэуцүгъэ зэхэуягъэхъэр» зыфиорэм къащыхиутынэу;

— Урысые Федерациим ишъольырхэм яшэхъэ

Искусствэмрэ ныбжыкІэхэмрэ

ЛъЭПКЬ КЬАШЬОР ЯГУНЭС

Адыгэ Республикаем искусствэмкіэ иколледжэу Тхабысымэ Умарэ ыц|э зыхырэм къешъаклоу щагъесагъэхэм ягушуагъо адэдгошынэу таукиагъ.

Къэралыгъо ушетынхэр атынхэм фэш къешъаклохэм загъэхъазырыгъ, арэу ѿтми, зэрэгумзкыихэрэр къахэцы. Осеш купым хэтхэм ямызакъоу, искусстэр зыштогъашэштэхонхэр, нытихэр, студентхэм яныбджэгъухэр нэпльэгъум итых.

Республикэм и Къэралыгъо академическэ къешъокто ансамблэу «Налмэсым» ихудожественэ пащэу Хъоджэе Асплан зэхажэм къизэрэшигъауягъэ, еджаплэм щагъесэрэ ныбжыкІэхэр щыенгъэм игъогу техханхэм фэхъазырых. Адыгейим искусствэмкіэ иколледж илашчу Куфэнэ Шамсат изэгъэшэнхэм къахигъэштэхэр студентхэм ядунаеепльыкіэ зыеришъомбгъурэр ары.

Адыгэ Республикаем культурамкіэ изаслуженэ йофышэу, лъЭПКЬ ансамблэу «Нартым» ихудожественэ пащэу Шагудж Казбек студентхэм бэшлагъауягъэ.

альэпльэ, ялэпэсэнгъэ зэрэхъагъуагъэр иепльыкІэхэм къащи хегъэщи.

Гүунэжъекъо Розэ анах лъЭШЭУ гумэкІхэрэм ашыщ. Гушуагъом ыпкынэ-лынхэрэх зэлтиклоу, ынэгу къэушэппльэу къыхэкли, зигъэрэхъатырэп. Студент пэпч лъЭБЭКЬОУ пчэгум щишигъэрэ лъЭПЛЬЭ, джары зэрэштийн фаери, республикэм искусствэмкіэ иколледж икутамэ Р. Гъунэжъекъор иаш, къешъаклохэм йоф адешэ.

ЛъЭПКЬ къашъохэу «Зэфаклор», «Исламыер», «ЛъЭПРышъор», нэмькІхэри студентхэм къашыгъэх. Адыгэ Республикаем инароднэ артистэу, Урысыем и Правительствэ ипремие къызыфагъэшшошагъауя Къулэ Амэрбий жыкы къымыщэрэм фэдэу щыс, студентхэм якъешъакъа изакъоп зылынпльэрэр. «Налмэсым» ихудожественэ пащэу зыщытогъэхэни хэдэн артистэу ансамблэм

хэтигъэхэр джырэ уахътэ кіэлэгъяджэх, зэхэшаклох. Етгани Къулэ Амэрбий ыпхью Мадини къэралыгъо ушетынхэр а мафэм колледжым зэрэштийрэп къызыдэппльытэклэ, узэгупшысэн щы.

Къашъохэмкіэ ушетынхэм ялэпэсэнгъэ зъяацызгъэлэгъуагъэхэм тигуалэу ацлэхэр къетэлох. Ахэр: Теуцожь Изабелл, Къулэ Мадина, Полина Любинар, Бзэджэжъекъо Джэнэт, Вероника Зангариевар, Куржь Диан, Ратэко Иланда, Гъунэжъекъо Абрек, Ллэхусэжь Темиркъан.

Дунаим щицэрило ансамблэу «Налмэсым» аштагъэхэу концертхэм ахэлажъэхэрэм ашыщих И. Ратэкъор, А. Гъунэжъекъор, Д. Куржыр, И. Теуцожыр. Колледжыр къэзыуухыгъэхэу М. Къулэлэр, П. Любинар, нэмькІхэри фэшъхыаф еджаплэхэм ачхэгъэх, йофшаплэхэм альхаягъэх. Теуцожь Изабеллэ илахыльхэр

Гъобэкъуа щыщих, ежь Мыеекъуапэ къышыхыу, республике гимназилем щеджагъ, адигабзэклэ дэгъоу мэгүштиэ.

— Сянэ-сятэхэм унагъом адигабзэр щагъэфедэ, аш иштуагъекъе тиньдэлъфыбээ зээгъэшагъ, — къеуатэ Теуцожь Изабеллэ. — ЛъЭПКЬ къашъохэр лъЭШЭУ сикласэх. Сиклээгъяджэхэу искусствэм сыйэзигъесагъэхэм, «Налмэсэу» сильялпэм лъЭШЭУ сафэрэз, гъэзетымки «тхъашуягъэлэсэу» яслюжыу сшоийгъу. Мы мафэхэм тильэпкъэгъухэр зыщыпсэухэрэ къэралыгъо Израиль «Налмэсэу» макло, концертхэр къыщитыщих. Теуцожь Изабеллэ ансамблэм хэтэу гъогу техъашт, зэлукіэгъухэм ахэлэжъэшт.

Сурэтхэм арьтхэр: къэшъуаклохэм ушетынхэр атых; ушетынхэр зытгъэхэмрэ кіэлэгъяджэхэмрэ.

Футбол

АДЫГЭ БЫРАКЪЫР ЩАГЪЭБЫБАТЭ

Урысыем дунаим футболымкіэ изэнэкъоу зэрэшыкօрэм телевизорымкіэ нэбгырэ миллион пчагъэ лъЭПЛЬЭ. Стадионхэм ашызэхашэрэ ештэгъум яплыхэрэм япчыагы маклэп.

Мыеекъуапэ икыгъэхэ зэныб-дэгъухэрэ Пэрэныкъо Аскэр, Хъот Заур, Цэй Заур, Гъукэлэл Джалолэт Ростов-на-Дону, Волгоград, Шъачэ ястадионхэм ашылагъэх. Адыгэ къэралыгъо быракъыр агъэбыйбатээ ештэгъухэм яплыгъэх.

Нарт шъаохэм къызэралотэжъэрэмкіэ, лыхъужь ыкы лажъакло Ѣытхъум япхыгъэ чыпэхэр, музейхэр, Волгоград Мамаевым илашхъэу дэтыр, Павловым и Унэ, нэмькІхэри зэрэгэлтэгъухэр.

Урысыем ихэшыпыкыгъэ команда Москва, Санкт-Петербург, Самарэ, Шъачэ ашешагъ. Зэвэшэнхэм къызэралотэхъатэу, тихшыпыкыгъэ команда нахыбэрэ Іэгу зыщыфитеугъэхэр адигэхэм ятарихъ чыгуяры.

Журналистхэм къызэралотэжъауягъэу,

стадионэу «Фыштим» быракъхэр зэрэшагъэбайбатэхэрэм даклоу, шонтырыпхэм афытеоштыгъэх,

циыфхэр зэфэнэгушлохэу зэнэкъоуум лъыпльэштыгъэх.

— Къалэхэм стадион дахэхэр

ащагъэпсыгъэх, зэлукіэгъухэр дахэу зэхашхэ, фэл-фашлэхэр дэгъоу агъэцаклэх. Аш фэдэ йофшаклэм угу къеэты, — къигтиуяа Тээрэныкъо Аскэр. — Спортымкэ типашхэм, хэзэгум илэшхэ-тэхэм лъЭШЭУ тафэрэз.

Футболымкіэ дунэе зэнэкъоу Къур Урысыем щыльэкуяа. Ештэгъум шъхьаэхэр шлэхэу зэхашшэштих. Урысыем ихэшыпыкыгъэ команда медаль къыдимыхыгъэими, финалим и 1/4-м зэрэнэсигъэхэни фэш тигъэгушуягъ. Тренер шъхьаэу Станислав Черчесов, ешлаклохэм ягъэхагъэхэм ахагъэхъонэу афэтэло.

Сурэтим итыр: Тээрэныкъо Аскэр адигэ быракъыр стадионным щегъэбайбатэ.

Нэкубгъор зыгъхазырыгъэр ЕМТЫЛН Нурбий.

Зэхэзыщагъэр ыкы кыдэзыгъээр:

Адыгэ Республикаем лъЭПКЬ Йофхэмкіэ, ІЭКЫБ къэралхэм ашыпсурэ тильэпкъэгъухэрэ адиряа зэпхынгъэхэмкіэ ыкы къебар жууцэхэр иамалхэмкіэ и Комитет

Адресыр: ур. Крестьянскэр, 236

Редакциер зыдэшыгъэр: 385000, къ. Мыеекъуапэ, ур. Первомайскэр, 197.

Телефонхэр: приемнэр: 52-16-79,

Редакцием авторхэм къайхыэр А4-кіэ заджэхэрэ тхъапхэу зипчагъэхэм 5-м емыхъухэрэр ары. Сатырхэм азыфагу 1,5-рэ дэлхэрэ, шрифтэр 12-м нахь цыкунэу щытэп. Мы шапхъэхэм адимыштэрэ тхъагъэхэр редакцием зэкегъэлжыхъ.

E-mail: adygoevoice@mail.ru

Зыщаушихъятыгъэр: Урысыем Федерацием хэутын Йофхэмкіэ, телерадиокъэтынхэмкіэ ыкы зэлты-Іэсикы амалхэмкіэ и Министрствэ и Темир-Кавказ Чыпэ гъэйорышлап, зэраушыхъятыгъэ номерыр

ПИ №ТУ23-00916

Зыщаушихъятыгъэр ООО-у «Полиграф-ЮГ», 385000, къ. Мыеекъуапэ, ур. Пионерскэр, 268

ЗэкІэмкі пчагъэр 4133

Индексхэр 52161 52162

Зак. 2090

Хэутынм узчи-кээтхэнэу щыт уахтэр

Сыхьатэр 18.00

Зыщаушихъятыгъэр уахтэр Сыхьатэр 18.00

Редактор шхьаэлэр Дэрбэ Т. И.

Редактор шхьаэлэр игуадзэр Мэцлээкъо С. А.

Пшъэдэгъыж зыхырэ секретарыр

Гъюю 3. Х.